

NÕUKOGU OTSUS 2014/486/ÜVJP,**22. juuli 2014,****mis käsitleb Euroopa Liidu nõuandemissiooni Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks (EUAM Ukraine)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 28, artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu väljendas 14. aprillil 2014 valmisolekut aidata Ukrainat tsiviiljulgeoleku sektori reformimisel ning politsei ja õigusriigi valdkonnas ning töötada välja Ukraina kriisiga tegelemise poliitilise raamistik, kaaludes seejuures kõiki võimalusi, sealhulgas võimalikku ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missiooni.
- (2) Ukraina välisminister saatis 8. mail 2014 kirja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale (edaspidi „kõrge esindaja“), väljendades huvi ÜJKP missiooni Ukrainasse lähetamise vastu.
- (3) Nõukogu tuletas 12. mail 2014 meelde oma valmisolekut aidata Ukrainat tsiviiljulgeoleku sektori reformimisel, toetas Ukraina kriisiga tegelemise poliitilist raamistikku ja tegi Euroopa välisteenistusele ülesandeks valmistada ette kriisiohjamise kontseptsioon võimaliku ÜJKP tsiviilmissiooni jaoks. Samuti rõhutas nõukogu, kui tähtis on koordineerimine ja vastastikune täiendavus Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) ja teiste rahvusvaheliste osalejatega.
- (4) Nõukogu kiitis 23. juunil 2014 heaks kriisiohjamise kontseptsiooni võimaliku ÜJKP meetme jaoks tsiviiljulgeoleku sektori reformi toetuseks.
- (5) Ukraina välisminister saatis 11. juulil 2014 kõrgele esindajale kirja, millega kiideti heaks ÜJKP missiooni lähetamine.
- (6) EUAM Ukraine'i viiakse läbi olukorras, mis võib halveneda ja takistada Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Missioon**

Liit viib läbi nõuandemissiooni Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks (EUAM Ukraine), et aidata Ukrainat tsiviiljulgeoleku sektori reformimisel, sealhulgas politsei ja õigusriigi valdkonnas.

*Artikkel 2***Volitused**

1. Täitevvolitusteta ÜJKP tsiviilmissioon juhendab ja nõustab Ukraina poolt julgeolekusektori reformiga seoses võetud kohustuste täitmise toetamiseks asjakohaseid Ukraina asutusi uuendatud julgeolekustrateegiatega väljatöötamisel ja hili-semal asjakohaste ulatuslike ja ühtsete reformiga seotud pingutuste rakendamisel, et:

- töötada välja kontseptuaalne raamistik reformide planeerimiseks ja rakendamiseks, luues seeläbi jätkusuutlikud julgeolekuteenistused, mis teostavad õigusriigi põhimõtet viisil, mis toetab nende legitiimsuse parandamist ning üldsuse kindlustunde ja usalduse suurendamist, järgides täielikult inimõigusi ja olles kooskõlas põhiseaduse reformi protsessiga;
- reorganiseerida ja restruktureerida julgeolekuteenistused sellisel viisil, mis võimaldab taastada kontrolli nende üle ja nende vastutust.

EUAM Ukraine toimib oma eesmärkide saavutamiseks kooskõlas nõukogu poolt 23. juunil 2014 heaks kiidetud kriisiohjamise kontseptsioonis kindlaksmääratud parameetritega ja operatsiooni planeerimise dokumentidega.

2. Missioon aitab oma algse mandaadi raames ulatusliku tsiviiljulgeolekusektori reformi planeerimist, toetades reformimeetmete kiiret ettevalmistamist ja rakendamist.

Artikkel 3

Käsuliin ja struktuur

1. EUAM Ukraine'il on kriisiohjamisoperatsioonide teostamiseks ühtne käsuliin.
2. EUAM Ukraine'i peakorter on Kiievis.
3. EUAM Ukraine'i struktuur luuakse vastavalt selle planeerimisdokumentidele.

Artikkel 4

EUAM Ukraine'i planeerimine ja käivitamine

1. Missioon käivitatakse nõukogu otsusega EUAM Ukraine'i tsiviiloperatsiooni ülema soovitatud kuupäeval, kui missioon on saavutanud esialgse operatsioonivõime.
2. EUAM Ukraine'i põhimeeskonna ülesanneteks on valmistada missiooni saabumiseks ette logistika, infrastruktuur ja julgeolekumeetmed ning anda teavet operatsiooni planeerimisdokumentide ja teise eelarvelise mõju arvestuse koostamiseks.

Artikkel 5

Tsiviiloperatsiooni ülem

1. EUAM Ukraine'i tsiviiloperatsiooni ülem on tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse direktor. Tsiviiloperatsioonide plaanimise ja juhtimise teenistus on tsiviiloperatsiooni ülema teenistuses EUAM Ukraine'i plaanimiseks ja juhtimiseks.
2. Tsiviiloperatsiooni ülem juhib EUAM Ukraine'i, tehes seda poliitika- ja julgeolekukomitee poliitilise kontrolli all ja strateegilisel juhtimisel ning kõrge esindaja üldises alluvuses.
3. Tsiviiloperatsiooni ülem tagab operatsioonide juhtimisel nõukogu otsuste ning poliitika- ja julgeolekukomitee otsuste nõuetekohase ja tõhusa rakendamise, sealhulgas annab missiooni juhile vajaduse korral juhiseid ning nõu ja tehnilist toetust.
4. Tsiviiloperatsiooni ülem annab kõrge esindaja kaudu aru nõukogule.
5. Kogu lähetatud isikkoosseis jääb riigiseste eeskirjade kohaselt lähetajariigi riigiasutuste, liidu asjaomase institutsiooni või Euroopa välisteenistuse täieliku käsuõiguse alla. Nimetatud asutused annavad oma isikkoosseisu operatiivjuhtimise üle tsiviiloperatsiooni ülemale.
6. Tsiviiloperatsiooni ülem kannab üldist vastutust liidu hoolsuskohustuse nõuetekohase täitmise eest.

Artikkel 6

Missiooni juht

1. Missiooni juht vastutab EUAM Ukraine'i eest ning juhib seda missiooni toimumiskohas. Missiooni juht allub otsest tsiviiloperatsiooni ülemale ja tegutseb vastavalt tema juhistele.

2. Missiooni juht esindab EUAM Ukraine'i selle vastutuspiirkonnas. Missiooni juht võib delegeerida isikkoosseisu ja finantsküsimustega seotud juhtimisülesandeid EUAM Ukraine'i isikkoosseisu liikmetele, kes on tema üldvastutuse all.
3. Missiooni juht vastutab EUAM Ukraine'i töökorralduse ja logistika eest, sealhulgas missiooni käsutusse antud vara, ressursside ja teabe eest.
4. Missiooni juht vastutab isikkoosseisu distsiplinaarkontrolli eest. Lähetatud isikkoosseisu suhtes rakendab distsiplinaarmeetmeid riigiasutus kooskõlas riigisiseste eeskirjadega, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenus.

Artikkel 7

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee teostab nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel EUAM Ukraine'i poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid kooskõlas ELi lepingu artikli 38 kolmanda lõiguga. Kõnealune volitus sisaldab eelkõige õigust nimetada kõrge esindaja ettepanekul ametisse missiooni juht ning muuta operatsiooni kontseptsiooni ja operatsiooniplaani. EUAM Ukraine'i eesmärkide ja lõpetamise osas jääb otsustusõigus nõukogule.
2. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab nõukogule korrapäraselt aru.
3. Poliitika- ja julgeolekukomitee saab tsiviiloperatsiooni ülemalt ja missiooni juhilt korrapärase ajavahemike järel ja nõudmise korral aruandeid nende vastutusallas olevate küsimuste kohta.

Artikkel 8

Isikkoosseis

1. EUAM Ukraine koosneb peamiselt liikmesriikide, liidu institutsioonide või Euroopa välisteenistuse lähetatud isikkoosseisust. Iga liikmesriik, liidu iga institutsioon või Euroopa välisteenus katab oma isikkoosseisu lähetamisega seotud kulud, sealhulgas reisikulud lähetuse asukohta ja tagasi, töötasud, tervisekindlustuse ja toetused, välja arvatud päevaraha.
2. Iga liikmesriik, liidu iga institutsioon ja Euroopa välisteenus vastutab tema poolt lähetatud isikkoosseisu liikmega seotud nõuete lahendamise eest, olenemata sellest, kas nõude on esitanud lähetatud isikkoosseisu liige või nõue on esitatud tema vastu.
3. EUAM Ukraine võib lepingulisel alusel tööle võtta ka rahvusvahelisi ja kohalikke isikkoosseisu liikmeid, kui liikmesriikide lähetatud personal ei taga nõutavate ülesannete täitmist. Erandkorras võib põhjendatud juhtudel, kui liikmesriikides ei ole kvalifitseeritud kandidaate, võtta vajaduse korral lepingulisel alusel tööle osalevate kolmandate riikide kodanikke.
4. Rahvusvahelise ja kohaliku isikkoosseisu töötingimused ning õigused ja kohustused sätestatakse EUAM Ukraine'i ja asjaomaste isikkoosseisu liikmete vahel sõlmitavates lepingutes.

Artikkel 9

EUAM Ukraine'i ja selle isikkoosseisu staatus

EUAM Ukraine'i ja selle isikkoosseisu staatus, sealhulgas asjakohasel juhul privileegid, immuuniteedid ja lisatagatised, mis on vajalikud EUAM Ukraine'i läbiviimiseks ja tõrgeteta toimimiseks, lepitakse kokku ELi lepingu artikli 37 alusel ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud korras.

*Artikkel 10***Kolmandate riikide osalemine**

1. Ilma et see piiraks liidu sõltumatust otsuste tegemisel ja tema ühtset institutsioonilist raamistikku, võib kolmandaid riike kutsuda üles panustama EUAM Ukraine'i tingimusel, et nad katavad oma isikkoosseisu lähetamise kulud, sealhulgas töötasud, täieulatusliku üldkindlustuse, päevarahad ja sõidukulud Ukrainasse ning sealt tagasi, ning osalevad asjakohasel viisil EUAM Ukraine'i jooksvate kulude katmises.
2. EUAM Ukraine'i panustavatel kolmandatel riikidel on EUAM Ukraine'i igapäevase juhtimise seisukohast samad õigused ja kohustused kui liikmesriikidel.
3. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid pakutava toetuse vastuvõtmise kohta ning moodustama panustajate komitee.
4. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse kooskõlas ELi lepingu artikliga 37. Kui liit ja kolmas riik sõlmivad või on sõlminud lepingu, millega luuakse raamistik asjaomase kolmanda riigi osalemiseks liidu kriisihjamisoperatsioonidel, kohaldatakse EUAM Ukraine'i raames kõnealuse lepingu sätteid.

*Artikkel 11***Julgeolek**

1. Tsiiviiloperatsiooni ülem juhendab missiooni juhti julgeolekumeetmete planeerimisel ning tagab nende nõuetekohase ja tõhusa rakendamise EUAM Ukraine'i poolt kooskõlas artikliga 5.
2. Missiooni juht vastutab EUAM Ukraine'i julgeoleku ning EUAM Ukraine'ile kohaldatavate minimaalsete julgeolekunoüete täitmise tagamise eest kooskõlas liidu poliitikaga, mis käsitleb ELi lepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeolekut.
3. Missiooni juhti abistab missiooni julgeolekuametnik, kes annab aru missiooni juhile ja hoiab tihedat ametialast kontakti ka Euroopa välisteenistusega.
4. EUAM Ukraine'i isikkoosseisu liikmed läbivad kohustusliku julgeolekukoolituse, mis vastab siirmispiirkonnas hinnatud riskitasemele. Samuti saab isikkoosseis missiooni toimumiskohas regulaarselt missiooni julgeolekuametniku korraldatud täiendkoolitust.
5. Missiooni juht tagab ELi salastatud teabe kaitse vastavalt nõukogu otsusele 2013/488/EL ⁽¹⁾.

*Artikkel 12***Valveteenistus**

EUAM Ukraine'i jaoks aktiveeritakse valveteenistus.

*Artikkel 13***Õiguslik korraldus**

EUAM Ukraine'il on käesoleva otsuse rakendamiseks õigus hankida teenuseid ja kaupu, sõlmida lepinguid ja halduskokkuleppeid, värvata töötajaid, omada arvelduskontosid, omandada ja võõrandada vara, ennast kohustustest vabastada ning olla kohtus menetlusosaliseks.

*Artikkel 14***Rahastamiskord**

1. EUAM Ukraine'i tegevusega seonduvate kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma kuni 30. novembrini 2014 on 2 680 000 eurot. Järgnevateks ajavahemikeks määratavad lähtesummad otsustab nõukogu.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele. EUAM Ukraine'i korraldatavates hankemenetlustes võivad piiranguteta osaleda kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Lisaks ei kohaldata EUAM Ukraine'i ostetavate kaupade suhtes päritolureegleid. Missioon võib komisjoni nõusolekul sõlmida liikmesriikidega, vastuvõtjariigiga, osalevate kolmandate riikidega ja teiste rahvusvaheliste osalejatega tehnilisi kokkuleppeid, mis puudutavad varustuse, teenuste ja ruumide soetamist EUAM Ukraine'ile.
3. EUAM Ukraine vastutab missiooni eelarve täitmise eest. Sel eesmärgil allkirjastab EUAM Ukraine komisjoniiga lepingu.
4. Ilma et see piiraks EUAM Ukraine'i ja tema isikkoosseisu staatust käsitlevate sätete kohaldamist, vastutab EUAM Ukraine volituste täitmisest tulenevate mis tahes nõuete ja kohustuste eest, välja arvatud nõuete eest, mis on seotud missiooni juhi tõsiste üleastumistega, mille eest vastutab missiooni juht.
5. Rahastamiskorra rakendamine ei piira artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud käsuliini ning EUAM Ukraine'i operatiivvajadusi, sealhulgas varustuse kokkusobivust ja meeskondade koostalitlusvõimet.
6. Kulud on rahastamiskõlblikud alates lõikes 3 osutatud lepingu jõustumise kuupäevast.

Artikkel 15

Projektiüksus

1. EUAM Ukraine'il on projektiüksus projektide kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks. EUAM Ukraine'i volitustega seotud valdkondades ja oma eesmärkide toetamiseks aitab EUAM Ukraine asjakohaselt kaasa liikmesriikide ja kolmandate riikide poolt nende vastutusel läbiviidavatele projektidele ja annab nendega seoses nõu.
2. Tingimusel, et võetakse arvesse lõiget 3, on EUAM Ukraine volitatud kasutama liikmesriikide või kolmandate riikide rahalist panust, et viia ellu projekte, mille puhul on kindlaks tehtud, et need täiendavad järjekindlal moel EUAM Ukraine'i teisi tegevusi, ning kui projekt:
 - on ette nähtud käesoleva otsuse eelarvelise mõju arvestuses või
 - lisatakse missiooni juhi taotlusel volituste kestuse ajal nimetatud eelarvelise mõju arvestuse muutmise teel.

EUAM Ukraine sõlmib kõnealuste riikidega kokkuleppe, millega reguleeritakse eelkõige erikorda seoses kolmandate isikute esitatud kaebuste lahendamise, mis puudutavad kahju, mida EUAM Ukraine on põhjustanud oma tegevuse või tegevusetusega kõnealuste riikide poolt talle kättesaadavaks tehtud vahendite kasutamisel. Ühelgi juhul ei või panustavad riigid pidada liitu või kõrget esindajat vastutavaks EUAM Ukraine'i tegevuse või tegevusetuse eest nimetatud riikide poolt talle kättesaadavaks tehtud vahendite kasutamisel.

3. Projektiüksusele kolmandate riikide poolt antava rahalise panuse vastuvõtmise kiidab heaks poliitika- ja julgeolekukomitee.

Artikkel 16

Liidu reageerimise ja koordineerimise järjepidevus

1. Kõrge esindaja tagab, et käesolevat otsust rakendatakse kooskõlas liidu välistegevuse kui tervikuga.
2. Ilma et see piiraks käsuliini kohaldamist, tegutseb missiooni juht tihedas koostöös liidu delegatsiooniga Ukrainas, et tagada Ukrainas läbiviidava liidu tegevuse järjepidevus. Sekkumata käsuliini kohaldamisse, annab Kiievis asuva delegatsiooni juht kohalikul tasandil poliitilisi suuniseid EUAM Ukraine'i missiooni juhile. Vajaduse korral alustavad EUAM Ukraine'i missiooni juht ja Kiievis asuva delegatsiooni juht konsultatsioone.
3. Seatakse sisse koostöö EUAM Ukraine'i ning Moldovas ja Ukrainas läbiviidava Euroopa Liidu piirihaldamise abimisiooni (EUBAM Moldova/Ukraina) vahel.

4. Lisaks tuleks tegevuse tõhususe tagamiseks taotleda süstemaatilist koostööd, koordinatsiooni ja tegevuste täiendavust teiste rahvusvaheliste partnerite, eelkõige OSCEga.

Artikkel 17

Teabe avaldamine

1. Kooskõlas otsusega 2013/488/EL on kõrgel esindajal volitus avaldada vajaduse korral käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ja EUAM Ukraine'i vajadusi arvestades EUAM Ukraine'i läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”.
2. Spetsiifilise ja vahetu operatiivvajaduse korral on kõrgel esindajal samuti volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL vastuvõtjariigile EUAM Ukraine'i läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”. Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ning vastuvõtjariigi pädevate asutuste vahel.
3. Kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud EUAM Ukraine'i käsitlevate nõukogu aruteludega ja mille suhtes vastavalt nõukogu kodukorra (1) artikli 6 lõikele 1 kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.
4. Kõrge esindaja võib kooskõlas otsuse 2013/488/EL VI lisa VII jaoga delegeerida sellised volitused ja õiguse sõlmida lõikes 2 osutatud kokkuleppeid Euroopa välisteenistuse töötajatele, tsiviiloperatsiooni ülemale ja/või missiooni juhile.

Artikkel 18

Strateegiline läbivaatamine

EUAM Ukraine'i algne mandaat kehtib kaks aastat. Ühe aasta jooksul pärast missiooni käivitamist vaadatakse see strateegiliselt läbi.

Artikkel 19

Jõustumine ja kestus

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Seda kohaldatakse 24 kuu jooksul alates EUAM Ukraine'i käivitamise kuupäevast.

Brüssel, 22. juuli 2014

Nõukogu nimel
eesistuja
C. ASHTON

(1) Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).